

resült, 's helyvel közzel már rajokat is, azaz új tót falvakat bocsátott. Elég bajunk van ezekkel, ne bántuk a külföldieket, maradjanak ők hazájokban nemzetiségök mellett, csak hazánkfait győzzük magyarul tanítani. De ha a nemzet mégis jobban kedveli a külföldieket, mint önmagát: akkor legalább arra ügyeljen, hogy angolokat 's olly népeket gyarmatosítson, mellyek köztünk még nem hatalmasok, csak azistenért! azon nemzet embereitől ovakodjék, melly máris magának mondogatja Duna birodalmát. De ha magyarok maradni 's erős nemzeté o-hajtunk lenni: úgy meg kell ragadnunk a nemzet szilárdítására szolgáló mindkét eszközt, t. i. melly idegen elemeket visszalök és kizár, 's melly a befogadottakat azonítja; mert bizony olly helyzetben vagyunk, mint a beteg, ki gyomrát megterhelé, kinek mindenek előtt az evéssel kell és soha sem lehet késő felhagyni, az emésztést pedig mindenkép előmozdítania elkerülhetlen. Nézeteink jelen rövid fejtegetésével, mikről még sokat tudnánk írni, tartozánk Bezerédj Ist. ur p. hirlapi értekezésének. B. — A' tud. egyet. tanuló-évet f. h. 3k. délelőtt a' sz. lélek segédül hívéása után, Horvát Istv. nagy tudomány hazánkfia, mint a' bölcselekedési kar dekánja, választékos nyelvű és tartalmas latin beszéddel nyitotta meg, a' magyar kir. egyetem növendékei közül főleg az egyházi 's világi főrendüekből a' legméltóbbakat emelvén ki, kik e' tudományos intézetnek fő dicsőségére éltek és élnek, záradékul azonban koszorús Virágunk serkentő lelkes szavaival rekeszté a' tanuló ifjusághoz az illy jeles példák 's előképek követésire. — Budán a' várhegyen, az Uj utcza közelében másfél év előtt házat építettek 's tömördek szemetet, köveket 's földet az utcának majd közepére hánytak; másfél év óta lakják már az új házat, 's a' gyönyörű szemétdomb most is egyik főbb díszé azon utcának, mert már tökéletesen benőtt füvel 's zöld színével szinte fölvidámítja az ember fiának szemét. A' város részire, mint halljuk, ezen minden évben le fog azon szemétdomb kaszálatni, 's az abbul nyerendő ár utczatisztításra fordítani. — Saphir tr. ur megveretésekor botját elveszté, kalapjával együtt; a' bot megkerült 's vissza is adott már jogszerű tulajdonosának, miből kiki világosan láthatja, hogy szemfüles rendőségünk előtt semmi nem marad titokban. A' gaztett elkövetőt pedig még is titok homálya fedi! — Nem rég a' király utczában egynévtelen ur boltot bérlett ki, 's átvevén kulcsait, első éjjel Hallbauer nkereskedő szomszéd boltjába tört át a' közfalon, 's mintegy 4 ezer p. gó forintot orozván el Budapestnek hátat fordított. — E' napokban egy fiatal könyvkötő, kedvesének keményszivüése miatt, föbe lötte magát; egy szabólegény és sertés kereskedő pedig a' városligetben ismeretlen okokból, kötéllal végzé életét. — A' 'Világ' utóbbi számában t. Fráter Pál ur, a' színházi orsz. választmány tollvivője, azzal menti a' színházi csödhirdetésnek kiválólag a' p. Hirlapban először történt megjelentét, hogy a' többi szerkesztőség lakását nem tudta. Ezen alapos melegség ellen nincs mit szólanunk 's talán méltánytalanok azon urak, kik azt hiszik, hogy országos férfinak minden (legalább politikai) magyar hirlapot kellene olvasni, mellynek minden számából ráakadhatna az illető szerkesztőség szállására; még pedig milly könnyen 's kényelmesen, midőn a' szerkesztőségek egyike ugyanazon emeleten lakik, mellyben és hol a' nm. színházi országos választmány gyüleseit tartotta. — Tegnapelőtt egy hete S. magyar származású bécsi borkereskedő, ki huzamos idő óta nagy pénzmennyiséget szokott fővárosunkba hozni, esti 8 óra után szállásáról távozni akarván, öt ember a' kapu előtt megragadá őt 's irgalmatlanul elveré. A' zajra kifutott cselédek egyik utonállót elfogták, 's kisült, hogy polgári köntösű város hajdu volt a' gyönyörű madár. Elfutott társai közül pedig, mint állítják, 2 szinte hajdu, 2 pedig rendőr-biztos, kik igen meglepő őszinteséggel csak azt vallák, hogy S. ur helyett, mást akartak megverni! E' mellett a' kapitányi hivatal szobájában még gorombáskodtak is S. urral ezen csalithűsök, 's ezért semmi büntetés semmi e l e g t e l ! S. ur tehát felsőbb helyre vala kénytelen elégtételért folyamodni. — Eggenberger pesti könyvtárnál „Honi literaturai hirdető“ fog ezen havonkint megjelenni, 's „ingyen“ osztatik ki, minél fogva reményelhetni, hogy igen kapós fog lenni; bár aztán a' benne hirdetendő könyvek is számos vevőre találnának! — Nemzeti szinpadunkon f. hó 1jén adaték „Templarius“ dalj. 3 felv.; Carl H. Rebeka szerepében mint vendég; 2kán „Pénz, dicsőség és nők“ vaudeville 5 felv.; e' gyöngé műnek egyedül Szerdahelyi szeszélyes játéka birt érdekét adni; 3kán „Láncz“ vigj. 5 felv., László műutazásából visszatérvén, Balandard szerepében lépett föl 's zajos tapsokkal fogadtatott; 4kén „Bájtital“ dalj. 2 felv., Benza Dulcamara szerepében mint vendég; 5kén „Rózsa“ eredeti vigj. Szigligeti től; Pázmán Nagy Endre szerepében mint vendég; 6kán „Belle-Isle“ Gabriella vigj. 5 felv., Lendvayné Ischlből visszatérte után, a' czimszerepben benlépett föl, 's érdemlett tapsviharral üdvözöltetett. Megyerink folyvást beteg, még pedig súlyosan; ő kipótolhatatlan, 's azért egészségének helyreállítására közölgylmet érdemel. Nem küldhetné őt az igazgatóság Graefenbergbe? Művészi tehetsége ez áldozatot megérdemli, 's ha az igazgatóság nem teheti ezt, vajjon nem alakulhatna e' egy kis társaság, melly e' jeles művésznket Graefenbergben néhány hónapig minden szükségessé kitaraná? Megyeri olly sok élvezetet nyújtott a' magyar színházi közönségnek, hogy e' kis áldozatot örömmel fordíthatnók becses egészsége visszaállítására. —

Szabolcsmegyei közgyűlés. N. Kálló sept. 19kén. A' folyó szeptember hó 17kén bevégezett zabolcs-megyei évnegyedes közgyűlésen szönyegre került közérdekű tárgyak feletti tanácskozások eredményei következők: a' nm. helytartó tanács által, ő felsége parancsából, ezen megyének a' vallásos áttérés tárgyazó határozata, mint felsőbb rendeletekbe ütköző érvénytelen megsemmisítetvén, a' megye Rdei az e' tárgyban fenálló szabályos rendeletek teljesítésére 's törvényszabta engedelmisségre komolyan intetvén, egyhangulag határozatott: E' megye a' vallásos ügyekben intézkedő 1790ik évi 26ik t. cz. rendeletén, mint szilárd alapon építvén határozatát, törvényességéről, annyival inkább meggyőződött, mivel annak megsemmisítését tudató rendeletben, az okok mellőztével, egyedül a' nem várt megsemmisítési határozat közöltetik. Zabolcs Rendei törvényen alapult felsőbb rendeletek iránt mindenkorai hódolatukat nyilvánítani készek, de határozatuk törvényességéről meggyőződésüket, a' megsemmisítést kimondó, rendeletnek fel nem áldozhatván annak következtében,

ő felségét alázatos felirással megkéretni határozták, hogy a' nm. helyt.-tanáchoz fölterjesztett kérdés alatti határozat gyámokait figyelemre méltatni, 's alaposágukat megősmerve, a' megsemmisítést megmásolni vagy a' megsemmisítést törvényesen pártoló okokat a' megyével közleni méltóztassék. — Turmező közönségének hazaszerte ismert sérelmét érzékenyen panaszló felírása az elkövetett merények nem mint megyei pártérdek, avagy tisztválasztási kihágások eredményei; hanem nemzetiség-elleni mozgalmaknak nézetvén, — pártoltatik, erről a' turmezei közönség értesítetvén. Ez alkalommal a' nemzetet eldaraboló osztályok közötti sánczok elenyésztése, 's az egész nemzetnek egygyé olvadása feletti leghőbb ohajtás nyilvánítása mellett, a' levelezésnek minden országgyűlési képvisellel felruházott hatósággal, nem mint e' jelenig gyakorlatban volt, alispáni uton, hanem a' megye neve aláírása alatti folytatása elhatározatott. A' hazánkban hiányos statisztikai adatok pótlása, minden hatóságnak maga körére nézve kötelességében állván, de a' közmunkáktól elzárattatás, kívülről élelmezés eltiltása, 's vétségük fokozatához képest osztályozott rabok egymástól elkülönítése által módosított bürtöni rendszerünk, a' rabok száma kevesítésére minő következményü leend, annak kitudására — a' rabok tábláinak az utóbbi évvel összehasonlítva évnegyedenkénti bemutatása javasoltatván, annak teljesítése az alispáni 's ügyési hivataloknak kötelességükül tétetett. A' rabok megsokasodott száma miatt évnegyedenként két hétiig tartó fenytő törvényszékek egyszerű a' négy járásé, négy külön ülésben tartatván, a' megyei három rendes jegyzőn kívül tiszteletbeliek alkalmazása nélkülözhetetlen; azonban a' tiszteletbeli jegyzőknek törvényszékeken megjelenés elmulasztása miatt, a' törvényszéki jegyzőknek vitele más helyettesített, 's nem ritkán avatatlan kezekre bízotván, a' törvényszékek rendes folyamának gátul szolgálnak; a' két egymásután következő közgyűlésen 's törvényszékeken megjelenni, hivatalához kapcsolt kötelezetését teljesíteni elmulasztó tiszteletbeli jegyzőknek a' hivatalviselők sorából kitöröltetése határozatott el és szükségesetere törvényszéki jegyzőknek két pengő ft. napidij melletti helyettesítése a' rendes jegyzői hivatalnak, annak felelőssége mellett meghagyatott. — Varasd latin szerkezetű leveleiben, az europai török birodalom szomszéd tartományaiban lakó keresztyéneket, méltatlan bánásmód és zsarnokság alatt nyögni panaszolván, ezek sorsa enyhítését 's végveszélytől megmentését eszközözendő, ő felségéhez tett felirásról tudósítja megyénket; tudatván egyszersmind azt, hogy felterjesztésöknek sajtó alábocsáttatástól eltiltásából eredett sérelmeket országgyűlésen előterjeszteni rendelék. Ezen megye Rendei keresztyéni szent kötelességüknek ösmerik, a' megkereső megye fölterjesztésére hivatkozva, az érdeklött keresztyének sorsa javíthatása iránt ő felségéhez felirással járulni, a' pártoltatni kért könyvvizsgálat-okoza sérelem tárgya, az országgyűlési utasításokkal foglalkozó választmányhoz előleges tanácskozás végett utasítatván; a' megkereső megye ezen határozatról tudósítani, egyszersmind az iránt megkereseteni rendeltetett, hogy a' nemzet közös ügyébeni részvétét 's lelkesedését baráti szives örömmel ösmerik meg e' megye Rendei, de örömiük sokkal tisztább lenne, ha rokonszenvét a' magyar nemzetiség talpköve, a' nemzeti magyar nyelv, iránt tanusitaná, 's ezen megyével nemzeti magyar nyelven levelezni sziveskednék. — Győr megye közönségét a' magyar nyelvnek a' tanodákban leendő fölvétele iránt, — melly közkívánat jelenig is melleseges könnyen legyőzhető okok miatt maradt teljesítetlen, ő felségéhez tett felirata pártoltatik. (Vége követk.)

Szerémmegye évnegyedes közgyűlése sept. 5kén kezdetett meg. A' gyűlés számos tagu, élénk és a' szönyegre kerített tárgyak miatt zajos is volt, eredményeire azonban leggyönyörűbb. Haller Ferencz gr. ő exjának báni méltóságára emeltetését honfői élénk örömaylványítással üdvözlettek, székfoglalására pedig az első alispánt 's főjegyzőt küldék. — Sok indulatoskodásra 's a' nyelv ügyében tulesapongásra nyújtott alkalmat egy urodalmi képviselőnek, mint mondá, nm. urasága megbízatából eredett azon indítványa, miszerint esedeznék ő felségénél 's főkormányzéseknek olly fordító hivatal rendszeresítéséért, melly az itteni nép nyelvén szerkesztett 's felküldött irományokat a' főkormányzések nyelvére tenné át, hogy e' szerint tót, horvát 's más nyelvű adózóink magok olvashassák 's terjeszthessék fel ügyeiket 's ne legyenek kénytelenek minden sorért diákos embert keresni. A' gondolat fénye felcsigázá a' kedélyeket és a' szomszédságunkban dulongó tünek köztünk is elhintett szikrái csillámlani kezdének, 's a' szónokok nemesak fordított, hanem a' tanácsban együttülő tolmácsot is kérnek már. Egymást érték az okok indítvány mellett és ellene, mig a' vitaközség csendesebb folyama, mint szikla felett a' hullámok, felzudult egy szerény magyar szózatra, 's a' háttérből két bajszatlan atya lekárogja a' hazai nyelvet. A' két lelkes alispán hasztalan mutogatá, mikép a' magyar nyelvet Magyarországból, mellyhez Szerém is tartozik, kitalítani nem lehet 's azt tanácsstermünkbe már végzés által is befogadók; mert a' végzést közgyűlés hozá, 's az el is törölheti, nemzeti nyelvnek pedig az illir kikiáltott. 'S csakugyan emelkedett egy illir beszéd, de mivel okosat szólani nem tudott, szárnyaszegetten alászállott. Végre első alispán ur hazafiságának, 's hatályos tekintetének sikerült a' felizgatott kedélyeket lecsilapítani, mire az indítvány, hála istennek! csakugyan megbukott. — Másnap termünkbe gyűltek a' n. egyes. görög egyházak képviselői, kik miután első alisp. által szép rendtartásra intettek, küldöttség előtt nyilvános szavazat útján megválaszták a' karloviczi érsek-választásra menendő követeiket, kik az újra begyűlt képviselőknek bizodalmutat megköszönék. Erre a' g. n. e. papok szavazásjogért folyamodván, a' viták ujra fölelevenültek, szönyegre kerítették a' honoratiorok iránti szép eszme 's bár nemrég a' barátok klastromoknak megadtuk a' szép jogot, azt a' világi lelkészek jelenleg vem valának szerencsések megnyer- ni. — Turmező nemességének felszólítása egyhangulag pártoltatott, 's az illető főispán magaviselete is kárhoztaték; sőt találkoztott, ki egyes kifejezése igazolásul e' megyében hajdan elkövetett cselekvényeit napfényre akarta keríteni, de ez nem kívántatott. Az illirismusra nézve jegyzőkönnyileg sőt a' haza minden hatóságának is ünnepélyesen kinyilatkoztatjuk, mikép mi Magyarországhoz híven ragaszkodó slaviták ohajtunk maradni, illir birodalmat nem ismerünk!

minden arról a képzelést tulcsapongásnak tekintünk. Több tárgybeli megyei levelek országgyűlési választmányának adták át; a' vontatók eltöröltetését tudatják azonban alkalmat nyújtának azoknak nálunk is nem ugyan megszüntetésükre hanem olly módosítására, hogy a' bér 1 lóért 15 ról 20 pkrá emeltessék, hivatalos járatokban az előbbi bér hagyatván meg. A' czeheknek remeklésükre visszaválasztalossá ellen felhalmozott panaszok következtében egy lelkes szónok indítványozá, hogy a' pénzládába gyűlő összeg, melly eddig dobzódo lakomákra tékozoltatik, fordítottassék olly központi intézet felállítására, mellyben a' kézműves legények bővebben oktattassanak 's aztán nyilvános felügyelés alatt adják gyakorlati ügyességök próbáját, mellyről nyerendő felszabadító-levél mellett aztán mesterségüket az egész hazában szabadon gyakorolhassák. A' korszak indítvány pártoltatván, bővebb kidolgozás végett országgyűlési választmányhoz utasított. — Más szinte anyagi jólétünket előmozdító indítvány, t. i. Dunának a' Szávával csatorna általi összeköttetése iránt, azonnal kiküldött választmányra bízott, melly nem késett szép jelentésében megmutatá: hogy a' csatorna milly hasznos, épen olly könnyen létesíthető, mert az a' Vuka és Bossut mély és széles medreiben nagyrészt már készen áll 's csak mintegy másfél mérföldnyi új átmetszésre van szükség; ezen kis átmetszés által kereskedésünket mintegy 60 mfdnyi kerülestől mentjük föl. Ezen első eredeti magyar választmányi jelentésünket szétküldjük a' haza minden rokonhatóságához. — A' gyűlés még élelmi szerekkel is limitáltatván, a' kenyér fontjának árát 4, a' húsét pedig 8 vált. krra szabta.

Abauji közgyűlés. Évnyegyed közgyűlésünk szeretve tisztelt főispánunk elnöke alatt sept. 19én kezdődött, ki is elnökségét a' nagy számú és fényes gyülekezet ismételtéljen kiáltási közt elfoglalván lelkes beszéddel üdvözlé a' megye rendeit. Ezután jul. 28ki és aug. 30ki közgyűlésünk jegyzőkönyvei meghitelesítettván mindenekben helybenhagyattak. Ezen közgyűlés érdekeseb tárgyai következők: 1) Fölolvastott a' nm. m. kir. htanács intézvénye, mellynek tartalma szerint megyénkben öt új alszolgabíró rendszeresítettván, azoknak megválasztására, a' KK. és RRék kérésökhöz képest a' főisp. gróf f. e. oct. 5re választó gyűlést rendelt. Ez alkalommal az: hogy szbíró eskütt nélkül, törvényes köteleességet nem végezhetvén, a' hiányos törvénynek e' részben sürgetendő kipótolása az országgyűlési követeknek adandó utasítások közé följegyeztetett. 2) Nádor ő fenségének a' megyéhez először irt magyar levele lelkesedéssel fogadtatott. 3) Sáros megyének a' f. e. és hó 28án tartandó főispánbeiktatási ünnepélyre meghívó levele következtül nagy számú és fényes küldöttség neveztetett első alispán ő nsága vezérlete alatt. 4) Olvasztatott az emlékeztető lajstrom (scontro), mellynek a' jelen közgyűlésben beadott számos tisztai jelentés után itélve jövendő czélszerű sikerét remélhetni. 5) Vasmegegyének ismételtes levele nem pártoltatott; az állított sérelem nem létezését egyik táblabíránk velős és törvényeken gyökerezett beszédében alaposan bebizonyítá. 6) A' turmezei nemeselek körlevele meleg részvétellel fogadtatván általános pártoltatást nyert. 7) Horvátországi banná k. kineveztetett H aller grófnak üdvözlő levél fog iratni. 8) Bereg megyének a' censura 's vegyes házassági ügy iránt és a' magyar kath. egyház függetlenségét és szakadást ohajtó ismételtes körlevele, több velős szónoklat után, miután a' két elsőre nézve megyénk már intézkedett, a' 2dik pont pedig tulságos, törvénytelen 's a' nemzeti szakadás magvát magában rejtő ohajtás, semmi legkisebb részben sem pártoltatván, tudomásul vétetett. 9) Varas megye ezen sérelme, hogy az 1836: 14. és 1840: 13. tozikk értelmében sommás uton hozott osztály iránti ítéletet a' nu. udv. kancellária megsemmítette, megyénkkel közölletvén, itt is sérelemnek vétetett 's a' jövő országgyűlésre fölterjesztendő sérelemek sorába jegyeztetett. 10) Ugyanazon megyének a' bosnyák, bolgár és hercegovinai kezesztény lakosok üldözésének megszüntetése tárgyában közölt fölírása pártoltatott. Egyéb iránt Varas megye felszólíttatni rendeltetett, hogy jövöre a' legújabb törvényvilágos értelmében magyarul levelezzen. 11) Fejérnek a' kereskedés 's vasutak tárgyában és 12) a' fumei kapitányságnak a' pest-fumei vasutvonal országos költségen leendő építése iránt közölt pártolásra hívó levelei hazafüli méltányló hangra találtak. 13) Arad 14) Zólyom vgy. az előfogatok eltöröltését tudató levele tudomásul vétetett. 15) Trencsénynek ugyan e' tárgyban hozott határozata a' megyében szokott módon közhírré fog ítetni. 16) A' kiküldött választmány a' hajduk hadnagynak jövendőben leendő köteleességei és fizetésének fölemeltetése iránt beadott jóváslata változtatás nélkül elfogadtatott. 17) Az utibiztosok ezután semmi napibért nem kapnak 's évi rendes fizetésük 60 pengő rthan megállapított. 18) S. P. utibiztos több rendbeli visszaélései napfényre jöven, szolgálatjától megfosztatott és azon kívül ellene ügyészi kereset rendeltetett. — 19) A' dargói országos ut minélelőbbi elkészíthetése iránt ujlag hathatós rendelkezések tétezték. 20) Másod alispán által az ősszel javítandó közutak iránt hivatalosan beadott czélszerű tervszet fogantatba vétel végett a' járásbeli főszbíráknak kiadott. 21) Főispán ő nmlga által tisztbeli aljegyzőnek gr. Károlyi Eduárd, tisztb. eskütteknek pedig Horváth József és Jászay József nevezettek ki, a' törvényes hitet azonnal letévén. 22) Ezután számos tisztai jelentés és magáneselezések tárgyalattak. 23) Szomszéd Torna megye meghívó levele következtében oct. 18kán tartandó főispán-beiktatási ünnepére fényes küldöttség neveztetett. 24) Jövő polgári tszék f. e. nov. 28kán, a' fenyítő pedig azon hó 21kén, végre évnyegyed közgyűlésünk dec. 12kén veendi kezdetét. Klestinszky L.

Eger városa népszószólója Tolnay Józ. urtól következő czáfolatot kaptuk közlés 's illetőleg igazolás végett: t. Szerkesztő ur! Ön, ki a' nyilvánosságot bizonnal a' való 's igaz, és nem az egyoldalú részrehajlás életművének tekinti, jelen soraimnak hirlapjaiban helyt engedend. Czáfolatát tárgyazzák e' sorok a' Jelenkor f. évi 42ik számában megjelent, értelmi jelentőségben szegény, de czikornyázott bántalmira nézve igen szembeötlő cikkeknek. Czáfolom pedig azon cikket én, ki szenvedélyimmél följebb emelkedni megtanultam, nem azért, mert személyemet ferde czélzással találva érzem, hanem az ügy érdekében egyedül azért, mert valótlán állítást és igaztalanságot tudva hallgatagul eltűrni nem szoktam. — Ki Egernek jelen állását kellően ismerni kívánja, az a' Hevesben rakoncztálkodott fejér tollas pártok idejeig merüljön vissza emlékezetével, melly csak a' diadal fényköreért élt, de a' czögérül bitorlott ügyért tovább vinni szégyellett, legyőzete után magát élve eltemetett pártnak minden áron fenmaradgyellett, legyőzete után magyarkáibul, és törpe romjaibul sarjadoszott Egerben, hatásért küzdő szegény magyarkáibul, és törpe romjaibul sarjadoszott Egerben, az általok ezelőtt olly gyakor méltatlansággal illetett patriarka-érsek irányában csuszó hízeltetés — a' város lakosai közt pedig részint izgatás, részint a' békeszeretőbb polgárok üldözése által, magát Eger ép testébe kullancs erővel berágó felekezet; — e' párt melly egyéb elnézett vétségén kívül a' megye törvényességét felsőbb helyeken — conflata Sedria-nak büntetlenül nevezhetni elég szerencsés volt, csak hamar a' pöffeszkedő gög legdagályosabb ormára lépven — önmagát

városi közönségnek keresztelte; — prókátorok léptek fel, népboldogító ámitással 's egyéb becsők hiányában áradozó szőözönnel tették magokat nevezetesekké 's a' tömegek, mellyek pályáján, szinte mint egyesek éltében, az izgatók befolyásának leginkább részt engedő lázas forduló-pontok is kerülnek elő, megéjenezték a' prókátorokat; legnagyobb hazafinak kiáltatott ki az, ki a' törvényes hatalom őreit, és egyéb korlátit sem hagyta illetetlenül, mert a' buta tömeg előtt legnagyobb vitéz az, ki legvakmerőbb, legjobb barát az, ki legérhetlenebb boldogsággal kecsegtet, 's leghiresb bölcs az, ki szuronyokat, vérpadot 's fő felett hajszálon függő pallost emleget dagadozó lelkesedéssel. Így mérgeztetett a' legjobb intézvény az ámitottak maszlagává, 's az erkölcsiséget még a' legbölcsebb törvényeknél is inkább biztosító gyengéd pietas rombolójává; — a' birtokosok 's józanabbak befolyásának nullificációjára továbbá, kik különben a' város normalis állapotjának megtörhetetlen magkövévé könnyen válhattak volna, prókátorok harsány szavu beszédei, a' városba tóduló mesterlegények 's borbizodalom-hevítette betyár ficzkók éljenzései, és harsogása használtatik lebömbőlő álgyu gyanánt, csak hogy a' már miveltségénél fogva is szerényebb birtokos lakosság v égre pusztulni kénytelenüljön a' közügyek asztalától, hol ellenvéleménye miatt a' gúny-pellengérré kellene kiállania; elannyira czélját is érte e' részben az ámitók szövetsége, hogy még a' legmagasb állású személyekkel is, kik a' néppeli viszony 's közjók vegyülés hiányában csak a' közönség neve alatt szemtelenkedő prókátorok vágyódását 's az utczárul utczára tóduló felizgatott sokaság felhúrt hantogulatát, nem pedig a' közgyűlésekben igaz felszólamlása közben is erősen visszatortlott józanabb rész önálló közvéleményét tarthatják a' közönség akaratjának — elhithetik — hogy a' lármázók harsány szava legyen a' nép kívánt mennyország; ezekhez járul még az is hogy Egerben a' szavazhatók soha össze nem iratván, a' megjelenők egyikétől sem tagadtatik meg a' vox-képesség, melly egyedül valóban egri lakosokat illetne, 's így az összcscsődülő sokaság a' többséggel összcsereltetvén, avatlatlan szemnek a' közönség kívánatát hazugul terjeszti elő. Ezen a' csak értőnek látszó örvénylő mélységben találta a' munkálkodó kir. biztos Egret tántorogni, 's a' tisztujtást — néhányul boldogító isten gyanánt ölelt bálványt — megtartván, igen természetes hogy arra a' körülmények illy állásában a' birtokos rész, vagyis a' megtartó erő, mellynek valamint egész országban, ugy városunkban is, a' vivő pártok hullámzásai, és minden egyéb elem viharai középett a' szükséges súlypontot az önkény és zabolatlanság felé hajlástól kellene megörzenie, kellő befolyását nem gyakorolhatta; választattak tehát a' sokat nyerni vágyó 's a' keveset vesztenivalóval bíró sokaság, 's az adó terhei megkönnyebülésének kecsegtetésével elcsábított némelly már könnyen hívóségüket a' zsarnokoskodó túlfélelmes függés miatt ha nem is nyilván, de magánykörökben panaszoló lakosok által, olly hir névben ragyogó, de használni csak szóval (?) tudó előljárók, kik szüntelen testületi állást és tekintetet emlegetvén, duzzadozó dölyfőséggel ékesítik emberiségüket, melly utóbbi szó, daczára annak, hogy egyes embertársaikat szeretetlenül üldözik, ajkaikon csengedezni meg nem szünik; kik Egernek a' százasosnak nevezett urbéri perben, mellyben Eger határát keresvén egyszersmind az irtások bérét is eléggé oktanul kérték, itéletileg — sőt felsőbb helyeken legkegyelmesebben eldöntött helytelen panaszaitak még megválasztatásuk előtt felmelegíték, 's ezen, és egyéb jogkérdések vitatása közben nem törődnek, 's törődtek hogy annyi idő és erő sikeretlenül lett elpazarolva, mellyeket ha a' városunkban olly rákfutalmú igazság-kiszolgáltatásra, 's az 1840re csak folyó évi mart. 3án kivetett fizetetlenül fenlevő, úgy az idei 1841-ik esztendőre mindedig még ki sem vetett adó kezelésének tökéletesítésére, továbbá az árvák tömege teljes bátorságosítása eszközzésére, úgy a' m. kir. biztos által meghagyott munkák elkészítésére fordították volna, átkozva nem lenne legalább emlékeztetük; kik közgyűlésekben a' sokaság szavatossága alatt, mellyet perbe fogni 's megbüntetni nem lehet, minden ellenvéleményűt, engem is, ki népszószólói állásomban a' népjog képviselője voltam 's vagyok, nem pedig báb, vagy a' sokaság külfönféle tánczra nógatható hajtócsigája, engem, kit a' birtokosok megtartó erejüknek végső megfeszítése választott a' népérdek tolmácsává, de nem a' sokaság kénykedve lapdjává, engem mondám, ki a' kir. parancsokra hivatkozva ujesztendővel a' gyámi és adószedő hivatalok betöltve nem levén a' tisztujtást megtartni, azelőtt pedig minden honoratiornak a' köznéppel teljesen egyenlőn, viselendő kértékbeni részesülését annyival inkább, minthogy a' fenlevő kir. parancsokhoz képest ezeket városunkban a' nemesség is hasonlóan viselni köteleztetik — indítványoztam, a' házatlan zsellér mineműségü 's azért épen csak személyeik vagyis fejeik után adóztatást szenvedendő több tanácsbelinek izgatása következtében a' sokasággal, melly semmivel sem bir 's így érdekében sem lehet: osztozik e' valaki a' fizetésben vagy sem? — lelármáztattak, sőt ezen indítványimért mint büntetést az uradalmak által fenytetni kértek; kik továbbá meg nem gondolván hogy minden erény és így a' hazafiság is csak önmegtadagáson alapulhat, őket nem illető jobb állapotra törekedvén, a' nélkül hogy saját jólétökből a' város javára legkevesbet áldoznának, magokat czimeresebb követőkkel együtt hazafiaknak nevezik; az ellenvéleményűeket pedig, kik az eddigelé boldogítólag divatozott intézvényeket, és törvényes állapotot, mellyek körében bármilly politikai szinezetü a' sokaság hatalmaskodásától biztos lehete — a' világosságtól körülszárzottnak vélt buta tömeg gunyai 's üldözése ellenére — fentartják; azon ellenvéleményűeket, kik nem egyedül a' kényuraságot, hanem a' fejtelenségig fajuló korlátlanokodást is gyűlölik, kik a' város jövendőjét szeretetök tárgyát, mint érdektelen fillért nem kockáztatják, 's kik, nem mint ők, személyeiknek tulnyomó fontosságát, hanem a' szokást, törvényes intézvényeket és állapotot, az örökös szerződés minden pontját akarják minden áron fentartani, belpoklosoknak nevezik; — 's illy neveket osztogató pártnak szegődött tolmácsává a' kérdéses cikkek szerzője, mondván, hogy jelesen a' bíró megadja az uradalmaknak azt, mi övék, tényei azonban ellenkezőt beszélnek. (Vége köv.)

Szervia.
(Mihály hg. pártolói megveretnek. Részletek). A' lázadás tényezőjiről eddig még semmi hiteles nem derült ki; az azonban bizonyosan látszik lenni,

hogy az egész feldöntés terve Konstantinápolyban szerkesztetett 's foganatosítójaul Sekib küldetett. Volt é Oroszországnak valami közvetített része benne, az igen kétséges. A' dunamelléki szerb falukban az a' vélemény, hogy az egész dolog csak a' Sekib 's orosz biztos Duhamel közt Bukaresztben történt viszálykadásból magyarázható. Sept. 17én Vucsics egy török bimbasi kíséretében sereggel Micsics kapitány ellen indult Belgrádból. Ezen Micsics, ki 1840ben Milos családja ellen harcolt, jelenleg mellette lépett fel, 's Mihály hg. részére 2 vagy 3 kerületet nyert meg, mintegy 1000 főnyi fegyveres népet gyűjtött 's Kragujevacot meghódította. Sept. 20ki tudósítás szerint Micsicset emberei elhagyák 's a' Vucsics győztes pártja, mellynek kezébe került, meggyilkolá. Mihály hgnek minden reménye már csupán a' porta megkegyelmezésében 's a' nagyhatalmak pártfogásában áll. Azért ő nemcsak Sztambulba, hanem Bécsbe 's Pétervárra is követet küldött. Bécsben a' volt belminiszter Radicsevics, 's előtte már néhány nappal a' belgrádi főrendőr Nikolics megérkezett, sőt Milos is sietve tért vissza németországi utjából. Radicsevics Bécsből Pétervárra induland, Zimonyból azért nem mehetett oda egyenesen, mivel az orosz consul vonakodék utlevelét aláírni. Sekib elhagyá már Belgrádot, 's a' fővárosba sietett. Az új fejedelem Petrovics Cserni Sándor, Cserni Györgynek 2ik fija 1806ban született 's így már 36 éves; Cserni György 1817ben halt meg, 's így 18 éves fija most nem lehet.

Spanyolország.

(Sajttörvények körüli intézkedés. Elegy.) A' belminiszter körlevelet intézett a' sajtóüggyvédékhez, azon meghagyással, miszerint szorosabban vigyázzanak a' hirlapokra, mellyek darab idő óta igen korlátlanul kezdének mozgni. Ugyanazon pillanatban mindazáltal új hirlap megjelenése hirdettetik, melly nemcsak a' jelenleg főnálló rendszert, hanem az 1837ki alkotmány alapjait is meg akarja rendíteni, mellyet eselszöv emberek koholmányának nevez, kik a' választók megvesztegetése 's fenyegetése által jutottak birtokába a' hatalomnak. Ez új lap „El trono“ nevet visel. — Lefebvre vádja súlyosan nyomja Zurbanot, a' ripoli hatóság ellenben hálafölirotat intézett a' kegyetlen zsarnokhoz. — Calatrava pénzügyminiszternek sikerült 12 millió realnyi kincstárkötelezvényt pénzé tenni a' madridi kerületben. — Sept. 18kán híre terjedt, hogy a' Navarrában álmólaszó katonaság közül két zászlóalj Franciaországba szökött, mi azonban alaptalannak bizonyult be. —

Anglia.

(Fridrik ausztriai fhg Londonban. Elegy.) Londonban, sept. 25én: „Tegnapelőtt este a' Waterloo-csarnokban, Fridrik ausztriai cs. kir. fhg tiszteletére fényes ünnepi lakoma adaték, mellyen Mecklenburg-Strelitz örökös nagyhg és Lichtenstein hg is jelen voltak. — Azon nagyszerű ünnepélyek, miket a' királyné tiszteletére Breadalbane marq. Skótziaiban tartatott, mintegy 60 ezer ft sterlingbe kerültek, tehát 10 ezer fonttal többbe, mint mennyit az egész birodalom főnemessége, egyházi és udvari fölszólítás következtében az angol szegénység fölségítésre áldozott! Breadalbane marq. családtalan, 's csupán földbérletből 50 ezer font sterlinget vesz be évenként, a' szegény dolgozók számá-

ra pedig alig ir alá száz fontot, míg ünnepies tisztelgésekre 60 ezret költött. Mondja aztán még a' tory párt, hogy az angol szegénység nem bír béketűrőssel, 's nem tiszteli a' törvényeket. — Ashburton lord Amerikából már visszaérkezett, 's összesen csak 15 napig volt utban Ujyorkból Angliáig. Mondják, hogy e' küldetése jutalmul grófi czimet fog Ashburton nyerni, mire a' M. Chronicle boszusan jegyzi meg, hogy „Surrender“ (átadó) melléknevet kellene neki egyszerűsmind adni, czimerére pedig kulesot átadó foglyot festeni, kinek kötél függ le nyakáról, míg az amerikai róka diadalmaskodva emelkedik az elnyúlt angol oroslán fölött. — Liverpoolban sept. 23kán tűz támadt, 's olly iszonyu pusztításokat vitt véghez, hogy csupán a' megsemmített árúk értékét egy millió font sterlingre bősülük. 14-20 ember veszté életét, 's a' kikötőben horgonyzó hajókat is csak alig lehet megmenteni. — Port. natali hírek szerint a' hollandi parasz- tok meghódoltak az angol seregnek, 's most már iparkodhatik a' kormány, hogy e' nagy fontosságu gyarmatot ezélszerű intézkedések által megtarthassa, mert ha az általános elégtelenséget nem bírja eloszlatni, úgy első kedvező alkalommal ismét nyílt zendülés fog ott kitörni. — Az angol hadsergeknek takarékpénztárakat állítottat föl a' kormány. — A' londoni zsidóság igen drága ezüst diszedényvel tisztelte meg Montefiore Mózeset, azon buzgalmaért, mellyel a' sziriai zsidókat akkor ótalmazta, midőn Tamás kapuczinus meggyilkoltatása miatt vádoltattak. Buzgalma e' méltányt csakugyan megis érdemlé, ámbár egyébiránt minden józan ember ugys átláthatná a' zsidók ártatlanságát, mert minden nyereség vagy rebach reménye nélkül ugyan mikép bánthatták volna ok a' szegény kapuczinust? —

Franciaország.

(Szerencsés csaták Algirban. Elegy.) Paris, sept. 27én: „Algiri hivatalos hírek szerint Lamoricie tábortörő Abdelkaderrel, d'Arbouville pedig a' kabylokkal megütöközött. Abdelkader 1200 lovassal 's 700 gyalog fegyveressel jelent meg Tekedempt vidékében, 's zendülésre szólítá föl a' meghódolt arabokat a' francziák ellen, minek csakugyan fenyegető forrongás lett következménye némelly kerületekben. Tekedempt közelében több napig őrszettel kísérté Lamoricie minden mozdulatit a' volt emirnek; utóbb mindazáltal, élelemhiány miatt, visszavonulni kényszerült; Abdelkader több napig követte őt csapatjával, 's idő- rül időre tüzelte is a' francia utóhadra. Mina folyam közelében azonban megfordult a' francia sereg és rövid csata után futásra kényszeríté az emirt, ki az-óta ismét nyom nélkül tűnt el. Ezalatt d'Arbouville táborfőt, szinte Tekedempt közelében mintegy másfél ezer kabyt támadta meg; de kétszeri véres összeüt- közés után itt is tökéletes győzelmet vittak ki a' francia fegyverek. Beni-Menas- ser törzsök ujonnan békeföltéteket ajánlott a' francia hatóságnak. — Delarne ezredes, a' hadminiszter segédje, külön megbizatással Algirba küldetett. — Már a' Moniteur is hivatalosan jelenti, hogy Aumale hg rövid idő mulva az afrikai had- sereghez menend. — A' hirlapvilágban tökéletes szélsőnd uralkodik. — Lamar- tine népszerűsége hanyatlani kezd. — Deuz, ki Berry hgöt elárulta, téko- zásai következtében olly nyomorra jutott, hogy elzáratasakor már mindennapi ken- yere is hiányzott.“ —

É R T E S I T Ó.

Lapjainknak f. évi october 1jétől december végeig járandó évnegyedére 2 fr. 24 p. krral előfizethetni akár szorgalom- és gyorskocsi 's egyéb alkalom által szerkesztő hivatalunkban, akár a' kir. postahivatalok utján.

A' JELENKOR ÉS TÁRSALKODÓ

szerkesztősége.

Gőzhajójárás Bécs, Pest és Orsova közt Octoberben:

Pestről Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestről Zimonyba 's Orsovára indul october, hó 10, 14, 20, 24 's 28kán.
Pestre Zimonyból 's Orsováról érkezik october, hó 11, 15, 19, 23 's 29én.

Árverési hirdetés.

2) A' mezőhegyesi cs. kir. ménesintézet résziről ezennel közhirül adaték, hogy ugyanott helyben f. 1842. november harmadikán, saját tenyésztésü 64 darab ló, részint számfölttiségg részint ki- mustrálás következtében, árverés ut- ján a' legtöbbet ígérőnek eladaték, és pedig:
 6 darab hágómén,
 1 „ 5 éves telivér csödör.
 1 „ 2 „) mén,
 1 „ 1 „)
 26 „ anyakancza, nagyobb ré- részint vemhes, és tenyész- tésre jobbadán alkalmas;
 4 „ 1-3 éves kancza, és
 25 „ kimustrált ígás ló, mellyek földművelők által még használtathatnak.
 Venni kívánók tehát a' fön kitett napon Mezőhegyesen, reggeli 9 órakor megjelenni hivatalosak.
 Egyszermind figyelmzettnek a' venni kívánók, hogy az általok megvá- sárlandó lovakat a' ménesintézet nem szállíthatja el, mindenki kéretik tehát, hogy azok elvitele iránt intézkedni szí- veskedjék. „Mezőhegyes, sept. 24dikén 1842. Boxberg, ezredes. 3)

Árverési hirdetés.

2) 1842. aug. 12kén 2894 sz. a. kelt nagyméltóságú főhaditanácsi intézvény következtében, a' mezőhegyesi cs. k. ménesintézet szükségének fődözéseül: 1843dik évre 500 kőből oltatlan mész kívántatik, mellynek legjutalmasb elő- állítása iránt f. 1842. octob. 24kén Me- zőhegyesen, reggeli 9 órakor, újabb árcsökkenés fog tartatni.
 A' szerződési föltétek és 10 petes bánatpénz ugyanazon határozat szerint maradnak meg, mikép az az 1842. apr. 6ki árcsökkenés alkalmával nyilvános- sá tétetett. „Mezőhegyesen, sept. 24. 1842. Boxberg, ezredes. 3)

Hirdetés.

3) (17677) A' nm. m. kir. ndv. kincs- tár rendeléséből ezennel közhirre tété- tik: hogy e' folyó esztendei oct. 12én a' mármarosi kamarai igazgatóság épü- letében következő gabonamennyiségek beszállítása fog nyilvános árverésre ki- tétetni és a' legjutalmasabb árt kívánók- nak szállítás végett átengedtetni.
 A' beszállítandó gabonának men- nyisége következő, és pedig:

Szigethre	tiszta búzából	16,800	p.m.
„	rozsból . . .	1,500	—
„	kukoriczából . . .	2,000	—
„	zabból . . .	3,000	—
Huszthra	búzából . . .	1,000	—
„	rozsból . . .	100	—
„	kukoriczából . . .	1,000	—
„	zabból . . .	1,100	—
Bustyahá- zára	búzából . . .	7,000	—
„	rozsból . . .	1,000	—
„	kukoriczából . . .	3,500	—
„	zabból . . .	600	—
Király- mezőre) és) Dom- bóra)	búzából . . .	2,800	—
„	rozsból . . .	1,000	—
Kőrös- mezőre	búzából . . .	700	—
„	rozsból . . .	300	—
„	zabból . . .	400	—
Rahóra	búzából . . .	1,800	—
„	rozsból . . .	300	—
„	kukoriczából . . .	1,800	—
„	zabból . . .	200	—
Vissóra	búzából . . .	2,000	—
„	rozsból . . .	1,000	—
„	kukoriczából . . .	300	—
Tisza-Ujlakra	buzab. . .	667	—
„	rozsból . . .	336	—
„	kukoriczából . . .	467	—

na, ezennel felszólítatnak, a' mondott napon Szigeten Mármarosban a' kir. kamarai igazgatóság épületében, dél- előtti 9 óráig, vagy személyesen, vagy törvényes, és szükséges bánatpénzzel ellátott meghatalmazotjaik, 's képvise- lők által megjelenni, vagy írott hason- lól szükséges 10/100 bánatpénzzel ellá- tott ajánlataikat készpénzben vagy sta- tuspapírosokban legfeljebb f. évi octob. 11keig estig azon meghatározott, nyilat- kozattal nyujtsák be, hogy az árverési föltételeknek előre is tökéletesen alá- vetik magokat.
 Az árverés, és kötelezvény köze- lebbi föltételei mind a' m. k. udvari ka- mara számvevő hivatalában Budán, mind a' mármarosi kir. kamarai igazgatóság- nál Szigeten naponként láthatók. Bu- dán aug. 12kén 1842 3)

1) Bernatsky György

hölgyiszabómester Pesten, megyeházut- czai 395 számú házban, sok faradozás után oda jutván, hogy Bécs és Paris legelső mestereivel a' legujabb 's leg- izletesb divatczikkek iránt szövetségbe léphetett, most már a' Bécsben 's Pa- risban megjelenő divatos hölgyöltönyök- kel rögtön és legelső szolgálhat. Mivel pedig a' hűvösült idő a' tisztelt hölgye- ket melegebb ruhákra, például: burkony- tókra (Crispinekre) burnuszokra, fel- öltökre 's a' t. emlékezteti, tehát alkal- masint helyén lesz most azon figyelmze- tetés, hogy mind ezek nála legujabb dí- vat szerint készítve, legjutalmasb áron kaphatók. 2)